

Uchwała Nr XXXIII/255/2016 Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu z dnia 28 grudnia 2016 r.

w sprawie : przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na rok 2017.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 5 , art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U . z 2016 r., poz. 446) w związku z art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 oraz ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 487)

Rada Miejska w Ogrodzieńcu uchwała

§ 1

Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Ogrodzieniec.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Zygmunt Podsiadło

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH DLA MIASTA I GMINY
OGRODZIENIEC NA ROK 2017**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na rok 2017 opracowany został zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w oparciu o diagnozę sytuacji w Gminie Ogrodzieniec.

I. Diagnoza

Diagnoza opracowana została na podstawie informacji pozyskanych z instytucji:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Ogrodzieńcu (porównanie roku 2015 i 2016)
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ogrodzieńcu (porównanie roku 2015 i 2016)
- Komisariat Policji w Ogrodzieńcu (porównanie roku 2015 i 2016)

Informacje pozyskane od instytucji przedstawiają się następująco:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ogrodzieńcu.

Lata	2015	2016
Liczba rodzin objętych pomocą OPS	176	152
Liczba rodzin objętych pomocą OPS z problemem alkoholowym	26	27
Liczba dzieci korzystających z bezpłatnych obiadów:	84	79
w wieku przedszkolnym	16	15
w wieku szkolnym	68	64
Liczba dzieci korzystających z wypoczynku letniego i zimowego finansowanego z funduszy OPS	0	0
Liczba bezrobotnych objętych pomocą OPS	108	88
Liczba bezrobotnych z problemem alkoholowym objętych pomocą OPS	16	32

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ogrodzieńcu realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku obejmuje wsparciem, pomocą i pracą socjalną rodziny dotknięte m.in. w szczególności ubóstwem, przemocą w rodzinie, alkoholizmem. Dane uzyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej wykazują tendencję spadkową. W ramach pomocy udzielanej w OPS w Ogrodzieńcu osoby zgłaszające się do niego mogą uzyskać informację o procedurze leczenia

odwykowego i procedurze „Niebieskiej Karty”, pomoc w napisaniu podania o wszczęcie procedury leczenia odwykowego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ogrodzieńcu skierowała:

Lata	2015	2016
Liczba osób skierowanych na badania specjalistyczne do biegłych sądowych	18	10
Liczba wniosków o doprowadzenie przez policję do biegłych sądowych w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia od alkoholu.	22	15
Liczba wniosków do sądu o leczenie odwykowe	9	6
Liczba podopiecznych zgłoszonych na leczenie	26	16
Liczba udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym (psycholog)	43	55

Uzyskane dane pokazują, że w roku 2016 zmniejszyła się ilość osób wobec, których uruchomiono procedurę leczenia odwykowego. Zmalała, także liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Zawierciu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w trybie stacjonarnym lub ambulatoryjnym. Sytuacja ta spowodowana jest tym, iż osoby z problemem alkoholowym coraz chętniej korzystają z różnego rodzaju form pomocy i wsparcia. Część osób, u których zdiagnozowano zespół uzależnienia od alkoholu podjęła terapię w Poradni Leczenia Uzależnień w Zawierciu.

W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego prowadzone jest poradnictwo indywidualne, edukacja w zakresie przemocy, uzależnień i współuzależnienia. Dyżur pełni psycholog, terapeuta uzależnień w każdy drugi wtorek miesiąca.

Na terenie Miasta i Gminy Ogrodzieniec działa na dzień 14.12.2016 r. 26 punktów handlowych typu sklepy. Limit ustalony w uchwale nr XXXIV/261/2001 Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu z dnia 30 sierpnia 2001 r. w sprawie ustalenia na terenie Miasta i Gminy Ogrodzieniec liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży wynosi 40.

Jednocześnie na terenie Miasta i Gminy Ogrodzieniec działa na dzień 14.12.2016 r. 16 punktów gastronomicznych. Limit ustalony w uchwale nr XXXIV/261/2001 Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu z dnia 30 sierpnia 2001 r. w sprawie ustalenia na terenie Miasta i Gminy Ogrodzieniec liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży wynosi 30.

Następne dane pochodzą z Komisariatu Policji w Ogrodzieńcu. Wynika z nich, iż zwiększyła się liczba nietrzeźwych kierowców. Dane zamieszczone w tabeli pokazują, że należy wspierać działania przyczyniające się do ograniczenia nietrzeźwości kierowców, a także zapobiegać spożywaniu alkoholu w miejscach publicznych. Działania na rzecz nietrzeźwości na drogach i w miejscach publicznych należą do zadań, które winny znaleźć się w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Istotnym założeniem działań powinna być wzmocniona współpraca między odpowiednimi instytucjami i służbami, a także podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi.

Komisariat Policji w Ogrodzieńcu:

Lata	2015	2016
Liczba interwencji zrealizowanych przez funkcjonariuszy KP Ogrodzieniec	501	551
w tym interwencji domowych	138	144
Liczba interwencji domowych, ze skutkiem sporządzenia formularza Niebieska Karta i wdrożenia przedmiotowej procedury	17	12
Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierujących	24	36
Liczba stwierdzonych faktów nieprzestrzegania „Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”	245	167
Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w kierunku art. 207 § 1 k.k znęcanie się psychiczne i fizyczne	5	10

W związku z powyższym należy :

- uświadomić społeczność lokalną o szkodliwości spożywania alkoholu poprzez działania informacyjne (ulotki, plakaty, akcje profilaktyczne, prasa),
- współdziałać z instytucjami (policja, szkoły, OPS, urząd, gazeta lokalna, dom kultury itp.),
- wspierać profilaktykę w szkołach (spektakle, warsztaty, konkursy o tematyce profilaktycznej, wzbogacenie biblioteczek tematycznych),
- rozszerzyć profilaktykę w szkołach poprzez szkolenia tematyczne dla nauczycieli przeprowadzone przez specjalistę,
- prowadzić systematycznie profilaktykę w szkołach, szczególnie dla uczniów gimnazjum ze wskazaniem zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu np. spotkanie z funkcjonariuszem policji na temat prowadzenia pojazdów po spożyciu alkoholu, spożywanie alkoholu w miejscach publicznych, namawianie młodszych do picia oraz konsekwencji z nieprzestrzegania przepisów prawa itp.,
- nauczyć dzieci i młodzież sztuki odmawiania, wskazywania wzorców do naśladowania,
- udzielać wsparcia świetlicom środowiskowym,
- dyżury w Punkcie Konsultacyjnym, elementy terapii prowadzonej przez specjalistę,
- wspierać działalność ruchu abstynenckiego na terenie gminy,
- organizowanie terapii,
- rozszerzyć krąg osób promujących ruch trzeźwościowy w społeczności lokalnej,
- kontynuować działania zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na rok 2016,
- uruchomić podręczną biblioteczkę tematyczną dla petentów będących pod opieką Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- zwiększyć, wzbogacić atrakcje dla młodzieży, propozycje zagospodarowanie czasu wolnego – bogatsza oferta Domu Kultury, Szkół, klubów sportowych dla dzieci i młodzieży.

II. Program

Wprowadzenie

W myśl ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „*prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin*”. Zgodnie z powyższym Gmina ma możliwość przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki uzależnień.

Dla właściwego ukierunkowania podejmowanych działań konieczne zatem jest opracowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który będzie stanowił opis działań - zadań własnych Gminy w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych związanych z używaniem alkoholu.

Rozwiązywanie problemów alkoholowych, oznacza zarówno podejmowanie tych działań, które są ukierunkowane na grupy osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, jak również i tych, które zmierzają do zmniejszenia rozmiarów i dotkliwości problemów, jakie niesie za sobą nadużywanie alkoholu.

Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują w następujących obszarach:

1. szkody występujące u osób pijących (np. degradacja zdrowia fizycznego, psychicznego i funkcjonowania społecznego),
2. szkody występujące u członków rodzin alkoholowych (np. zaburzenia zdrowia psychicznego i emocjonalnego, schorzenia psychosomatyczne),
3. alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy,
4. naruszanie prawa i porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe,
5. naruszanie prawa związane z obrotem alkoholem,
6. niekorzystne zmiany w strukturze picia napojów alkoholowych.

Jak wynika z powyższego, problem osób nadużywających alkoholu to nie tylko zjawisko ograniczone do danej jednostki. To także zjawisko ponoszenia przez społeczeństwo kosztów ekonomicznych np. w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej, bezpieczeństwa publicznego.

CELE PROGRAMU

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin.
2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży, kształtowanie postaw i umiejętności ważnych dla zdrowia i trzeźwości.
3. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy materialnej, psychospołecznej, prawnej.
4. Promocja zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu i innych środków uzależniających.
5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów dotyczących uzależnień.
6. Szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
7. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi zachowaniami osób nadużywających alkoholu. Podejmowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa.
8. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

9. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym (dotyczących reklam napojów alkoholowych, sprzedaży nieletnim i nietrzeźwym, nietrzeźwość w pracy, nielegalna produkcja i handel napojami alkoholowymi).

DZIAŁANIA

Wszystkie działania podejmowane przez Pełnomocnika Burmistrza do realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mają na celu działalność profilaktyczną skierowaną głównie do młodzieży oraz poradnictwo i wsparcie:

- osób z problemem alkoholowym,
- rodzin z problemem alkoholowym,
- rodzin zagrożonych patologią (problemy wychowawcze) i demoralizacją,
- rodzin o niskim statusie materialnym.

Jako działania przyjmuje się:

1. Szkolenie kadry placówek niosących pomoc rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym.
2. Szkolenie osób zatrudnionych w innych instytucjach mających znajomość problemu alkoholowego w środowisku (członkowie komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracownicy oświaty, pracownicy OPS, służby zdrowia, policji, sądu itp.),
3. Zwrot kosztów przejazdów uczestnikom szkoleń.
4. Prowadzenie kampanii edukacyjnych na terenie miasta i gminy.
5. Opracowanie i wydanie nowej ulotki informacyjno – edukacyjnej o charakterze profilaktycznym.
6. Udział w kampaniach o zasięgu wojewódzkim i krajowym, ze szczególnym wskazaniem na kampanię Ogólnopolską „ Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Szkoła bez przemocy” , „Postaw na rodzinę” „Prawda o alkoholu” itp.
7. Współpraca z mediami lokalnymi.
8. Udział w organizowanych programach badawczych .
9. Realizacja w szkołach programów profilaktycznych min. konkursy z nagrodami, wystawy, prezentacje.
10. Organizowanie wyjazdów dzieci i młodzieży na spektakle edukacyjno – profilaktyczne.
11. Finansowanie spektakli, programów profilaktycznych, koncertów, warsztatów itp.
12. Współdziałanie w akcjach profilaktycznych.
13. Dopuszczenie Punktu Konsultacyjnego w materiały, sprzęt i meble biurowe.
14. Kontynuowanie dyżurów w Punkcie Konsultacyjnym osób spoza Komisji za wynagrodzeniem.
15. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy finansowej, psychospołecznej i prawnej :
 - zwrot kosztów przejazdu osobom leczącym się w Poradni Odwykowej w Zawierciu,
 - zwrot kosztów przejazdu osobom współuzależnionym od alkoholu,
 - częściowe sfinansowanie osobom i członkom rodzin pobytu na obozach profilaktycznych i koloniach, złotach abstynenckich itp.,
 - zwrot kosztów przejazdu osobom skierowanym na leczenie w systemie leczenia stacjonarnego i systemie leczenia niestacjonarnego,
 - przeprowadzenie terapii rodzinnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
16. Prenumerata czasopism poświęconych problematyce alkoholizmu (możliwość przekazania innym instytucjom).
17. Wyposażenie Punktu „A” w literaturę fachową i materiały edukacyjne.
18. Systematyczna współpraca z Pełnomocnikiem ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Zawiercie, Poradnią Odwykową, Klubem AA „ Przystań”, z placówkami oświatowymi, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, policją, sądem rejonowym, prokuraturą, służbą zdrowia, Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Kultury w Ogrodzieńcu, Zespołem Interdyscyplinarnym.
19. Utrzymanie i systematyczne wyposażanie świetlic środowiskowych:
 - utrzymanie zatrudnienia pracowników w świetlicach środowiskowych,
 - pomoc w realizacji zajęć profilaktycznych i wpływ na rodzaj zajęć,
 - nawiązanie współpracy ze świetlicami w Gminie Ogrodzieniec,
 - organizowanie wycieczek, wyjazdów oraz imprez i uroczystości kulturalnych,
 - zakup sprzętu i materiałów piśmiennych,
 - prenumerata czasopism np. „Cudaczek” itp.,

- doposażenie podręcznej biblioteczki o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym,
 - finansowanie posiłków uczestnikom zajęć w świetlicy,
 - przeprowadzanie odpłatnych prelekcji, szkoleń lub udzielanie porad dot. uzależnień, przemocy domowej dla dzieci i ich rodziców,
 - organizowanie imprez okolicznościowych np. spotkanie opłatkowe, wielkanocne, mikołajki, andrzejki, wyjazdy do kina itp.,
 - cykliczny udział w Przeglądzie Kulturalnym Świetlic Środowiskowych,
 - przeniesienie świetlicy do innego lokalu, w miarę posiadanych środków finansowych wyremontowanie lokalu na działalność świetlicy,
 - próba pozyskiwania środków zewnętrznych na działalność świetlic.
20. Udzielanie dotacji organizacjom prowadzącym działania profilaktyczne, współdziałających z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ogrodzieńcu (Poradnia Odwykowa, Klub AA „Przystań”, Policja, Sąd Rejonowy w Zawierciu, kluby sportowe, szkoły, poradnie specjalistyczne, placówki kulturalno – oświatowe, policja, PCPR organizacje pozarządowe).
 21. Zorganizowanie i sfinansowanie wypoczynku letniego i wycieczek z elementami profilaktyki alkoholowej dla dzieci z rodzin zagrożonych patologią oraz o niskim statusie materialnym.
 22. Dofinansowanie realizacji zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, opartych na zwiększonej aktywności fizycznej.
 23. Współfinansowanie działań profilaktycznych realizowanych w Miejsko – Gminnym Ośrodku Kultury w Ogrodzieńcu.
 24. Zmotywowanie placówek oświatowych do baczniejszej obserwacji środowiska zagrożonego patologią.
 25. Rozszerzyć profilaktykę w szkołach poprzez szkolenie tematyczne dla nauczycieli przeprowadzone przez specjalistę.
 26. Zwiększenie współpracy z instytucjami np. Policją, Domem Kultury, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym odnośnie przeciwdziałania spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież.
 27. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień, szczególnie w środowisku dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych na terenie miasta i gminy.
 28. Lustracje placówek handlowych i gastronomicznych – zwiększenie częstotliwości kontroli .
 29. Zlecenie opinii i opinii uzupełniającej o stopniu uzależnienia od alkoholu biegłemu psychologowi oraz biegłemu psychiatrze.
 30. Opłaty telefoniczne.
 31. Opłaty sądowe i prokuratorskie
 32. Opłaty za pobyt osób w stanie nietrzeźwości z terenu Miasta i Gminy Ogrodzieniec w izbie wytrzeźwień.
 33. Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy; współudział w akcjach profilaktycznych; propozycje działań skierowanych do młodzieży; organizowanie konkursów.
 34. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w Ogrodzieńcu.
 35. Opieka autorska na oprogramowanie – koncesje alkoholowe.

ŚRODKI

1. Rada Miejska w Ogrodzieńcu zapewnia w budżecie gminy środki na realizację zadań programu.
2. Koordynację i bieżące nadzorowanie zadań wynikających z Programu powierza się Pełnomocnikowi Burmistrza do realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Ogrodzieńcu, który ponadto opracowuje preliminarz wydatków na działalność profilaktyczną, projekt programu oraz projekt sprawozdania z jego realizacji i przekłada go Burmistrzowi Miasta i Gminy Ogrodzieniec.
3. Środki na realizację Gminnego Programu pochodzą:
 - ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych gminy,
 - ze środków dodatkowych pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu.
4. Środki finansowe zaplanowane na rok bieżący niewykorzystane przenieść na rok następny.
5. Wsparcie finansowe ze środków Komisji dla instytucji współpracujących z Komisją.

**ZASADY WYNAGRODZENIA DLA CZŁONKÓW
GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH W OGRODZIEŃCU**

Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w jej posiedzeniach i wyjazdach w celu lustracji placówek handlowych i gastronomicznych.

Wysokość wynagrodzenia przysługuje :

- przewodniczącej komisji 200,00 zł.
- sekretarzowi komisji 150,00 zł.
- członkom komisji 150,00 zł.

**KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

1. Burmistrz Miasta i Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją programu i podejmuje działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.
2. Pełnomocnik z przewodniczącym komisji przedstawi Burmistrzowi Miasta i Gminy sprawozdanie z realizacji zadań Programu.